

იაპონური ენის ბგერითი სისტემის ქართულად ტრანსკრიფცია-ტრანსლიტერაციის სახელმძღვანელო წესები

1. იაპონური ბგერითი სისტემის რუსული და რომანიზებული სისტემები

იაპონური ენის სიტყვების, კერძოდ, საკუთარი სახელების ქართული ანბანით წერაში არსებულ ტრადიციას საფუძვლად უდევს რუსულ ენაზე ტრანსკრიფცია-ტრანსლიტერაციის სისტემა (იხ. საზღვარგარეთის ქვეყნების გეოგრაფიული სახელების ორთოგრაფიული ლექსიკონი, 1989:7). ხოლო თანამედროვე მასმედიაში იაპონურ საკუთარ სახელებს ხშირად წერენ ლათინურ ტრანსლიტერაციაზე დაყრდნობით. ამის გამო ერთი და იგივე საკუთარი სახელი ზოგჯერ სხვადასხვა ფორმით გვხვდება, რაც ხშირად იწვევს გაუგებრობას.

რუსულ სისტემაზე დაფუძნებული ქართულად ტრანსლიტერირებული ფორმები რუსული ენის თავისებურებებიდან გამომდინარე, ზოგჯერ საკმაოდ სცილდება პირველად ენას. მაგალითად, **チ** [tei] და **チャ** [tea] ქართულში ტრადიციულად იწერება როგორც **ტი** და **ტია**, რადგან რუსულ ტრანსლიტერაციაში გვხვდება **ти** და **тя**. გასათვალისწინებელია, რომ რუსულში ამ შემთხვევებში გვაქვს „რბილი“ **т**, ანუ თანხმოვანი **т** პალატალიზებულია, რაც ქართულ **ტ**-ს არ ახასიათებს **ტი(ა)** კომბინაციაში. ამის გამო, რუსულ **ти**-სა და **тя**-სთან შედარებით, **ტი** და **ტია** ნაკლებად ასახავს იაპონურ წარმოთქმას. ხოლო იგივე **チ** [tei] და **チャ** [tea] გავრცელებულ რომანიზებულ სისტემაში (ე. წ. „ჰეპბერნის“ სისტემა) იწერება როგორც **chi** და **cha**. თუ ქართულში ამის მიხედვით დავწერთ **ჩი**-სა და **ჩა**-ს, ეს უფრო ახლოსაა იაპონური ენის ბგერით სისტემასთან, ვიდრე **ტი** და **ტია**. მსგავსი ვითარებაა რიგ სხვა ბგერათკომბინაციებთანაც: **シ** [ei] (си/shi), **ジ** [(d)zi] (жи/ji) და სხვა. ამიტომ, უმჯობესია იაპონური ბგერითი სისტემის ქართულად ტრანსკრიფცია-ტრანსლიტერაციის წესები დაეყრდნოს ლათინურ (რომანიზებულ) სისტემას.

2. იაპონური ენის ბგერითი სისტემა

იაპონურ ენას მოეპოვება ხუთი ხმოვანი: /i/. /e/. /a/. /o/. /u/ (u ჩვეულებრივ წარმოითქმის როგორც [u]). ერთმანეთისაგან განირჩევა მოკლე და გრძელი ხმოვნები (მაგ., *ie* „სახლი“ და *īe* „არა“, *to* „კარი“ და *tō* „ათი“).

იაპონური ენის თანხმოვანთა სისტემაზე სხვადასხვა შეხედულება არსებობს. ზოგი მკვლევარი ცალკე ფონემად მიიჩნევს თანხმოვან /n /-ს, რომელიც ერთ „მორას“ ქმნის. გემინაციის პირველი ელემენტიც (აღინიშნება ხოლმე როგორც /q/n) ზოგჯერ დამოუკიდებელ ფონემად განიხილება.

ცხრილი 1. იაპონური ენის თანხმოვნები

	ბილაბიალ	ალვეოლ	პალატალ	ველარულ	ლარინგალ
ხშულები	p b	t d		k g	
ნაზალები სონორები	m	n		(ŋ)	
აფრიკატები		(ts)			
ფრიკატივები	(f)	s z			h
ვიზრანტი		r			
აპროქსიმანტი (ნახევარხმოვნები)	w		j		

თანხმოვნები /s/ და /t/ პალატალიზაციას განიცდის /i/-სა ან /j/-ის წინ და, მაგალითად, ხმოვან /i/-სთან ერთად გამოითქმის როგორც /si/ [ei] და /ti/ [tei]. როცა /t/-ს ხმოვანი /u/ მოსდევს, ვიღებთ ბგერათთანმიმდევრობას /tu/ [tsu]. ასევე პალატალიზაციას განიცდის თანხმოვნები /z/ და /d/ ხმოვან /i/-სა ან /j/-ის წინ და მათი ბგერათთანმიმდევრობები ფონეტიკურად ემთხვევა ერთმანეთს. მაგალითად, ხმოვან /i/-სთან ერთად, /zi/ და /di/ გამოითქმის ერთნაირად როგორც [(d)zi]. ხმოვან /u/-სთან ერთად კი /zu/ და /du/ გამოითქმის როგორც [(d)zu]. აქ ფრიკატივები ([z] და [z]) და აფრიკატები ([tʃ] და [tʃ]) ფონოლოგიურად არ უპირისპირდებიან ერთმანეთს. თანხმოვანი /h/, როცა ხმოვანი /i/ ან /j/ მოსდევს, გამოითქმის როგორც [ç], ხოლო /u/-სთან ერთად როგორც /hu/ [χu].

შეიძლება გამოვყოთ თანხმოვანები /f/ და /ts/ შედარებით ახლო წარსულში უცხო ენებიდან ნასესხები სიტყვების გათვალისწინებით, რომლების საშუალებითაც დამკვიდრდა ტრადიციული იაპონურისთვის უცხო ბგერათთანმიმდევრობები, როგორცაა, მაგალითად, /fa/, /fi/ და /tse/ (მაგ., (ინგლ. file >) *fairu* „ფაილი“ და (იტალ. Firenze >) *firentse* „ფლორენცია“). ტრადიციული იაპონურის ფარგლებში თანხმოვნები f და ts, როგორც წესი, მხოლოდ ხმოვან u-ის წინ ისმის და წარმოადგენს /h/-ისა და /t/-ის პოზიციურ ალოფონებს.

რაც შეეხება თანხმოვან ŋ-ს, იგი ძირითადად /g/-ის ალოფონია. თანხმოვანი ŋ ასევე გვხვდება როგორც /n/-ის პოზიციური ალოფონი ველარული თანხმოვნის წინ (მაგ., /san.ka/ [san.ka] „მონაწილეობა“). ფაკულტატიურად /g/ სიტყვის შუაში ŋ-ის სახით ვლინდება, მაგრამ სხვადასხვა მიზეზის გამო ზოგჯერ შეიძლება სიტყვის შუაშიც გვხვდებოდეს g და მაშინ, ერთი შეხედვით, g და ŋ, როგორც ფონემები, უპირისპირდებიან ერთმანეთს. თუმცა ასეთი შემთხვევა ძალზე იშვიათია და მით უმეტეს დღეს იაპონურ ენაზე მეტყველთა

დიდი ნაწილი ე-ს არც გამოიყენებს არასდროს და ყოველთვის გ-ს წარმოთქვამს. იაპონურ მართლწერაში (და ლათინურ ტრანსლიტერაციაშიც) ე არ აღინიშნება.

3. ძირითად მარცვალთა სია

მარცვლები ძირითადად ხმოვნით მთავრდება: (C)(j)V. მარცვლის თავში (CV-ის პოზიციაში) ერთზე მეტი თანხმოვანი ვერ თავსდება. ზოგჯერ მარცვლები /n/-თი ან/და გემინაციის პირველი ელემენტიც (Q-თი აღვნიშნავთ) მთავრდება ხოლმე: (C)(j)V(n)(Q). მაგალითად:

V	/i/	„კუჭი“;
jV	/ja/	„ისარი“;
CV	/ki/	„ხე“;
CjV	/kja.ku/	„სტუმარი“;
CVn	/kin.si/	„აკრძალვა“;
CjVn	/kjan.pu/	„ბანაკი“ (< ინგლ. camp);
CVQ	/kip.pu/	„ბილეთი“.

იხილეთ ქვემოთ ცხრილი 2, სადაც წარმოდგენილია ყველა (C)(j)V მარცვალი, რომლებიც ტრადიციულ იაპონურ სიტყვებში გვხვდება.

ცხრილი 2. იაპონური ზგერითი სისტემის ტრანსლიტერაცია

1. იაპონური ანბანი (ჰირაგანა), 2. ფონოლოგიური და (მარტივი) ფონეტიკური ტრანსკრიფცია,
3. სტანდარტული ლათინური ტრანსკრიფცია (ჰეპბერნის რედაქტირებული რომანიზებული სისტემა),
4. სტანდარტული რუსული ტრანსლიტერაცია (პოლივანოვის სისტემა), 5. ქართული ტრანსლიტერაცია

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
あ	a [a]	a	a	ა	い	i [i]	i	и	ი	う	u [u]	u	у	უ	え	e [e]	e	э	ე	お	o [o]	o	ო	ო	ო
か	ka [ka]	ka	ka	კა	き	ki [kʲi]	ki	ки	კი	く	ku [kɯ]	ku	кy	კუ	け	ke [ke]	ke	кэ	კე	こ	ko [ko]	ko	კო	კო	კო
さ	sa [sa]	sa	ca	სა	し	si [ɕi]	shi	си	ში	す	su [sɯ]	su	cy	სუ	せ	se [se]	se	сэ	სე	そ	so [so]	so	სო	სო	სო
た	ta [ta]	ta	ta	ტა	ち	ti [tɕi]	chi	ти	ჩი	つ	tu [tsɯ]	tsu	cy	ტუ	て	te [te]	te	тэ	ტე	と	to [to]	to	ტო	ტო	ტო
な	na [na]	na	na	ნა	に	ni [nʲi]	ni	ни	ნი	ぬ	nu [nɯ]	nu	ny	ნუ	ね	ne [ne]	ne	нэ	ნე	の	no [no]	no	ნო	ნო	ნო
は	ha [ha]	ha	xa	ჰა	ひ	hi [çi]	hi	хи	ჰი	ふ	hu [ɸɯ]	fu	ɸy	ჰუ//ფუ	へ	he [he]	he	хэ	ჰე	ほ	ho [ho]	ho	ხო	ჰო	ჰო
ま	ma	ma	ma	მა	み	mi	mi	ми	მი	む	mu	mu	my	მუ	め	me	me	мэ	მე	も	mo	mo	მო	მო	მო
や	ja [ja]	ya	я	ია						ゆ	ju [jɯ]	yu	ю	იუ						よ	jo [jo]	yo	ე	იო	იო
ら	ra [ra]	ra	pa	რა	り	ri [ɾi]	ri	ри	რი	る	ru [ɾɯ]	ru	ry	რუ	れ	re [re]	re	рэ	რე	ろ	ro [ro]	ro	პო	რო	რო
わ	wa	wa	va	ვა																を	o [o]	o	ო	ო	ო
ん	n [N]	n	n	ნ																					

が	ga [ga]	ga	ra	გა	ぎ	gi [gʲi]	gi	ги	გი	ぐ	gu [gɯ]	gu	gy	გუ	げ	ge [ge]	ge	гэ	გე	ご	go [go]	go	გო	გო	გო
ざ	za [dza]	za	dza	ძა	じ	zi [dʑi]	ji	дзи	ჯი	ず	zu [dʑɯ]	zu	dzy	ძუ	ぜ	ze [dʑe]	ze	дзэ	ძე	ぞ	zo [dʑo]	zo	ძო	ძო	ძო
だ	da [da]	da	da	და	ぢ	di [dʑi]	ji	дзи	ჯი	づ	du [dʑɯ]	zu	dzy	ძუ	で	de [de]	de	дэ	დე	ど	do [do]	do	დო	დო	დო

ば	ba [ba]	ba	ба	ბა	𐌪	bi [bʲi]	bi	би	ბი	ბი	𐌺	bu [bu]	bu	бу	ბუ	べ	be [be]	be	бэ	ბე	𐌾	bo [bo]	bo	ბო	ბო
ぱ	pa [pa]	pa	па	პა	𐌺	pi [pʲi]	pi	пи	პი	პი	𐌻	pu [pu]	pu	пу	პუ	ぺ	pe [pe]	pe	пэ	პე	𐌿	po [po]	po	პო	პო

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
きゃ	kja [kʲa]	kya	кя	კია	きゆ	kju [kʲu]	kyu	кю	კიუ	きよ	kjo [kʲo]	kyo	кѐ	კიო
しゃ	sja [ɕa]	sha	ся	შა	しゆ	sju [ɕu]	shu	сю	შიუ	しよ	sjo [ɕo]	sho	сѐ	შიო
ちゃ	tja [tɕa]	cha	тя	ჩა	ちゆ	tju [tɕu]	chu	тю	ჩიუ	ちよ	tjo [tɕo]	cho	тѐ	ჩიო
にゃ	nja [nʲa]	nya	ня	ნია	にゆ	nju [nʲu]	nyu	ню	ნიუ	によ	njo [nʲo]	nyo	нѐ	ნიო
ひゃ	hja [ça]	hya	хя	ჰია	ひゆ	hju [çu]	hyu	хю	ჰიუ	ひよ	hjo [ço]	hyo	хѐ	ჰიო
みゃ	mja [mʲa]	mya	мя	მია	みゆ	mju [mʲu]	myu	мю	მიუ	みよ	mjo [mʲo]	myo	мѐ	მიო
りゃ	rja [rʲa]	rya	ря	რია	りゆ	rju [rʲu]	ryu	рю	რიუ	りよ	rjo [rʲo]	ryo	рѐ	რიო

ぎゃ	gja [gʲa]	gya	гя	გია	ぎゆ	gju [gʲu]	gyu	гю	გიუ	ぎよ	gjo [gʲo]	gyo	гѐ	გიო
じゃ	zja [dʒa]	ja	дзя	ჯია	じゆ	zju [dʒu]	ju	дзю	ჯიუ	じよ	zjo [dʒo]	jo	дзѐ	ჯიო
ぢゃ	zja [dʒa]	ja	дзя	ჯია	ぢゆ	zju [dʒu]	ju	дзю	ჯიუ	ぢよ	zjo [dʒo]	jo	дзѐ	ჯიო
びゃ	bja [bʲa]	bya	бя	ბია	びゆ	bju [bʲu]	byu	бю	ბიუ	びよ	bjo [bʲo]	byo	бѐ	ბიო
ぴゃ	pja [pʲa]	pya	пя	პია	ぴゆ	pju [pʲu]	pyu	пю	პიუ	ぴよ	pjo [pʲo]	pyo	пѐ	პიო

4. ტრანსლიტერაცია

ქართული ენის სპეციფიკიდან გამომდინარე, იაპონურში არსებული თანხმოვანთა გემინაცია ქართულში არ აღინიშნება (მაგ., Hokkaidō ჰოკაიდო (კუნძული), Sapporo საპორო (ქალაქი), Kobayashi Issa კობაიაში ისა (პოეტი)). ლათინურ ტრანსლიტერაციაში ch-ისა და ts-ის გემინაციის დროს მათ წინ იწერება t (მაგ., Kutchan კუჩანი (ქალაქი), Suttu სუტუ (ქალაქი)). sh-ის გემინაციისას კი იწერება მხოლოდ s (მაგ., Nisshin ნიშინი (ქალაქი)).

ქართულად ტრანსლიტერაციის დროს არ აღინიშნება გრძელი ხმოვანი (მაგ., Ōsaka ოსაკა (ქალაქი და პრეფექტურა), Kyūshū კიუშუ (კუნძული), მაგრამ ორი იდენტური ხმოვნის თანამიმდევრობა ქართულ ტრანსლიტერირებულ ფორმებში აღინიშნება (მაგ., Kitaakita კიტაკიტა (ქალაქი) (kita- „ჩრდილოეთი“ დართულია Akita-ს)).

სტანდარტული ლათინური ტრანსლიტერაციის წესების მიხედვით ქართული ანბანით იაპონური სიტყვების გადმოსაცემად იხილეთ შემდეგი მაგალითები:

იაპონური (ლათინური ტრანსკრიფცია)	IPA (საერთაშორისო ფონეტიკური ანბანი)	ლათინური ტრანსლიტერაცია	ქართული შესატყვისი	მაგალითები	გამონაკლისები
ㇰ a	[a]	a	ა	Akita აკიტა (ქალაქი და პრეფექტურა) Abe Kōbō აბე კობო (მწერალი) Asahikawa ასაჰიკავა (ქალაქი) Takamatsu ტაკამაცუ (ქალაქი) Amagasaki ამაგასაკი (ქალაქი)	
ㇱ ba	[b]	b	ბ	Biwa ბივა (ტბა)	

<p>𐄢 bi 𐄣 bu 𐄤 be 𐄥 bo</p>				<p>Ibaraki იბარაკი (პრეფექტურა) Chiba ჩიბა (ქალაქი და პრეფექტურა) Kōbe კობე (ქალაქი) Noboribetsu ნობორიბეცუ (ქალაქი)</p>	
<p>ち chi ちや cha ちゅ chu ちよ cho</p>	[te]	ch	ჩ	<p>Chichibu ჩიჩიბუ (ქალაქი) Aichi აიჩი (პრეფექტურა) Chatan ჩატანი (ქალაქი) Chūgoku ჩუგოკუ (რეგიონი) Chikamatsu Monzaemon ჩიკამაცუ მონძაემონი (მწერალი)</p>	
<p>だ da で de ど do</p>	[d]	d	დ	<p>Hokkaidō ჰოკაიდო (კუნძული) Sado სადო (კუნძული) Hakodate ჰაკოდატე (ქალაქი) Ueda უედა (ქალაქი) Dazai Osamu დაძაი ოსამუ (მწერალი)</p>	
<p>え e</p>	[e]	e	ე	<p>Ehime ეჰიმე (პრეფექტურა) Mie მიე (ქალაქი და პრეფექტურა) Shimane შიმანე (პრეფექტურა) Maebashi მაებაში (ქალაქი) Ebetsu ებეცუ (ქალაქი)</p>	

ふ fu	[f]	f	ჰ/ფ	<p>Fukuoka ჰუკუოკა (ქალაქი და პრეფექტურა)</p> <p>Funabashi ჰუნაბაში (ქალაქი)</p> <p>Kōfu კოჰუ (ქალაქი)</p> <p>უკვე დამკვიდრებულია ფორმები, რომლებშიც უ ხმოვნის წინ ჰ გადადის ფ თანხმოვანში.</p> <p>მაგალითად: Fuji ფუჯი//ფუძი (მთა), Fukushima ფუკუშიმა (ქალაქი და პრეფექტურა). ふ fu [ფა]-ს გადმოცემა ქართულში დასაშვებია როგორც ჰ, ისე ფ თანხმოვნებით.</p>
が ga ぎ gi ぐ gu げ ge ご go	[g] / [ŋ]	გ	გ	<p>Gifu გიჰუ (ქალაქი და პრეფექტურა)</p> <p>Yamaguchi იამაგუჩი (ქალაქი და პრეფექტურა)</p> <p>Nagasaki ნაგასაკი (ქალაქი და პრეფექტურა)</p> <p>Gamagōri გამაგორი (ქალაქი)</p> <p>Ageo აგეო (ქალაქი)</p>
は ha ひ hi へ he	[h] [ç] (i/j-ის წინ)	h	ჰ	<p>Hiroshima ჰიროშიმა (ქალაქი და პრეფექტურა)</p> <p>Naha ნაჰა (ქალაქი)</p>

ほ ho				Hachinohe ჰაჩინოჰე (ქალაქი) Katsushika Hokusai კაცუშიკა ჰოკუსაი (ფერმწერი) Ihara Saikaku იჰარა საიკაკუ (მწერალი)	
い i	[i]	i	o	Ishikawa იშიკავა (პრეფექტურა) Iwate ივატე (პრეფექტურა), Ōita ოიტა (პრეფექტურა და ქალაქი) Ishinomaki იშინომაკი (ქალაქი) Ichinomiya იჩინომიია (ქალაქი)	
じゃ ja じ/ぢ ji じゅ ju じょ jo	[z] / [dz]	j	ჯ	Shiojiri შიოჯირი (ქალაქი ნაგანოს პრეფექტურაში) Sanjō სანჯო (ქალაქი) Miyazawa Kenji მიიამავა კენჯი (მწერალი) Juppensha Ikku ჯუპენშა იკუ (მწერალი) Tanizaki Jun'ichirō ტანიძაკი ჯუნიჩირო (მწერალი)	პარალელურად, ტრადიციისამებრ: judo (jūdō) ძიუდო Fuji ფუჯი//ფუძი (მთა)
か ka き ki く ku け ke	[k]	k	კ	Kyōto კიოტო (ქალაქი და პრეფექტურა) Okayama ოკაიამა (ქალაქი და პრეფექტურა)	

こ ko				Ishikawa Takuboku იშიკავა ტაკუბოკუ (მწერალი) Kōchi კოჩი (ქალაქი და პრეფექტურა)	
ま ma み mi む mu め me も mo	[m]	m	მ	Miyagi (პრეფექტურა) Kumamoto კუმამოტო (ქალაქი და პრეფექტურა) Himeji ჰიმეჯი (ქალაქი) Matsuo Bashō მაცუო ბაშო (პოეტი) Mori Ōgai მორი ოგაი (მწერალი)	
な na に ni ぬ nu ね ne の no ん n	[n] / [ŋ]	n	ნ	Nagano ნაგანო (ქალაქი და პრეფექტურა) Nagoya ნაგოია (ქალაქი) Nemuro ნემურო (ქალაქი) Nikkō ნიკო (ქალაქი) Sonuma სონუმა (ქალაქი) Sendai სენდაი (ქალაქი) Gotenba გოტენბა (ქალაქი)	
お o	[o]	o	ო	Tōkyō ტოკიო (დედაქალაქი) Aomori აომორი (ქალაქი და პრეფექტურა) Okinawa ოკინავა (პრეფექტურა)	

				Ono-no Komachi ონო-ნო კომაჩი (პოეტი) Ōe Kenzaburō ოე კენძაბურო (მწერალი)	
ぱ pa ぴ pi ぷ pu ぺ pe ぽ po	[p]	p	პ	Sapporo საპორო (ქალაქი) Beppu ბეპუ (ქალაქი) Nisekoan-nupuri ნისეკოან-ნუპური (მთა)	
ら ra り ri る ru れ re ろ ro	[r]	r	რ	Nara ნარა (ქალაქი და პრეფექტურა) Kiryū კირიუ (ქალაქი) Kure კურე (ქალაქი) Kushiro კუშირო (ქალაქი) Ryōkan რიოკან-ი (პოეტი)	
さ sa す su せ se そ so	[s]	s	ს	Saitama საიტამა (ქალაქი და პრეფექტურა) Ōsaka ოსაკა (ქალაქი და პრეფექტურა) Kasukabe კასუკაბე (ქალაქი) Isesaki ისესაკი (ქალაქი) Sōka სოკა (ქალაქი) Kobayashi Issa კობაიაში ისა (პოეტი)	

<p>シ sha シ shi シ shu シ sho</p>	[ɕ]	sh	შ	<p>Hiroshima ჰიროშიმა (ქალაქი და პრეფექტურა) Shikoku შიკოკუ (კუნძული) Kyūshū კიუშუ (კუნძული) Shinano შინანო (მდინარე) Mishima Yukio მიშიმა იუკიო (მწერალი)</p>	
<p>た ta て te と to</p>	[t]	t	ტ	<p>Tateyama ტატეიამა (ქალაქი) Kyōto კიოტო (ქალაქი და პრეფექტურა) Tottori ტოტორი (ქალაქი და პრეფექტურა) Tendō ტენდო (ქალაქი) Tokugawa Ieyasu ტოკუგავა იეიასუ (მხედართმთავარი)</p>	
<p>つ tsu</p>	[ts]	ts	ც	<p>Tsukuba ცუკუბა (ქალაქი) Matsuo Bashō მაცუო ბაშო (პოეტი) Kusatsu კუსაცუ (ქალაქი) Natsume Sōseki ნაცუმე სოსეკი (მწერალი)</p>	
<p>う u</p>	[ɯ]	u	უ	<p>Utsunomiya უცუნომიია (ქალაქი)</p>	

				<p>Tsuchiura ცუჩიურა (ქალაქი) Otaru ოტარუ (ქალაქი) Suzuka სუძუკა (ქალაქი) Kitagawa Utamaro კიტაგავა უტამარო (ფერმწერი)</p>	
わ wa	[ɰ]	w	ვ	<p>Wakayama ვაკაიამა (ქალაქი და პრეფექტურა) Awaji ავაჯი (კუნძული) Iwamizawa ივამიძავა (ქალაქი) Okinawa ოკინავა (პრეფექტურა) Kawabata Yasunari კავაბატა იასუნარი (მწერალი)</p>	
や ya ゆ yu よ yo	[j]	y	ი	<p>Yamanashi იამანაში (ქალაქი და პრეფექტურა) Toyohashi ტოიოჰაში (ქალაქი) Hyōgo ჰიოგო (პრეფექტურა) Saigyō საიგო (პოეტი) Kitakyūshū კიტაკიუშუ (ქალაქი)</p>	
ざ z ず/づ zu ぜ ze	[z] / [dz]	z	ძ	<p>Zeami ძეამი (დრამატურგი) Kanazawa კანაძავა (ქალაქი) Kazo კაძო (ქალაქი)</p>	

წ zo				მე Kenzaburō ოე კენძაბურო (მწერალი) Ozu Yasujirō ოძუ იასუჯირო (კინორეჟისორი)	
------	--	--	--	---	--